

PETRA

HEDEROVÁ

FLORISTKA PRÍBEH JEDNÉHO KVETINÁRSTVA

Qvitovky

SVET JE MALÝ
A ŽIADNE
NÁHODY
NEEXISTUJÚ

Evitovky

H
P
etra
ederová

ISBN 978-80-8254-070-6

Qvitovky

LE

loristka

Príbeh jedného kvetinárstva

Qvitovky

PETRA HEDEROVÁ

1.

„Dobré ráno, máte zásielku,“ ozval sa hlas v telefóne. Eliška okamžite vytušila, že ide o kuriéra. Prihovárajú sa zákazníkom stále tým istým netrpezlivým tónom, ktorý akoby naznačoval jedno: nezdržuj a padaj k dverám! Nie si jediná, koho mám dnes na zozname. Mohol by to byť aj poštár, už dávno sa však nestalo, že by práve zamestnanci poš-

ty odovzdávali zásielky rovno do rúk. Okrem toho ani nemajú telefónne čísla, zvoní na zvončeku pri vchode, a teda by jej asi ťažko o siedmej ráno volal poštár. Kuriér je jediný človek na svete, ktorý spoľahlivo vytiahne človeka z postele.

Eliška si odkašľala, aby zamaskovala skutočnosť, že ešte spala, hoci by to v tomto čase vôbec nebolo trestuhodné. Veď kto už v piatok vstáva o siedmej?

„Moment, hneď som pri vás,“ odvetila bodro do telefónu a vyskočila z postele na rovné nohy. Práve sa jej sníval pestrofarebný sen, ktorý ju extrémne bavil, a vôbec jej nebolo po vôli, že sa tak náhle skončil. Plavila sa na jachte s francúzskym miliardárom, ktorý jej vyznával lásku. Cítila morský vánok, vôňu soli a lúče slnka na rozpálenej pokožke. V ruke držala pohár pravého šampanského, priam si dokázala vybaviť tú jemnú ovocnú vôňu, ktorá sa jej rozvinula na jazyku pár sekúnd po tom, ako namočila pery do snehobielej peny. Eliška by odprisahala, že keby ju kuriér nezobudil, ten chlap by ju možno aj požiadal o ruku. Vyzeral totiž zamilovaný, veľmi zamilovaný. Čo už, aj tak to nebolo naozaj, pomyslela si a v rýchlosti cez seba prehodila saténový župan. Možno sa nemusela vôbec ponáhľať, kuriér by predsa počkal. Sú platení za to, aby odovzdali tovar, vôbec nič by sa nestalo, keby ho tam nechala postávať hoc aj štvrt'hodinku. Premohla ju však zvedavosť. Nespomínala si, že by si nedávno niečo objednala, preto jej došlo, že pôjde o prekvapenie.

Predtým ako sa vypoťacala z bytu, zavadila zrakom o zrkadlo. Vyzerala atraktívne, hoci rozospato. Strapatá blondšavá hriva už vôbec nepripomínala rafinovaný účes z predošlého večera a opuchnutá tvár prezrádzala, že sa dokonale neodlíčila. Nabudúce si musím dať záležať na tom, aby som sa lepšie starala o pleť, pokarhala sa v duchu. Rozhodla sa, že sa upraví v zrkadle výt'ahu, a na nohy si nazula balerínky.

Dvere výt'ahu sa otvorili s chronicky známym cinknutím. Vklzla dnu, našťastie bol prázdny. V odraze zrkadla si uhladila vlasy, aby pôsobili aspoň o trochu upravenejším dojmom. Ako sa volal ten Francúz v sne? húpala. Gêrôme? Gêrard? Nedokázala si spomenúť. Vedela len názov jachty, ktorý si prečítala pred tým, ako na ňu nastúpila: *Adrienne*. Čo na tom záleží? Neboli skutoční: jachta ani miliardár.

Za presklenými dverami netrpezlivo prešľapoval mladý chalan v šiltovke a nevýraznom oblečení.

„Toto je pre vás,“ hlesol a strčil jej do rúk kyticu.

Eliška ju mlčky prijala, ako bola naučená. Muži ju často prekvapovali malými pozornosťami. O záujem opačného pohlavia nikdy nemala núdzu, bola zvyknutá, že ju obletovali, dobýjali, dobiedzali ako osy, a ona len ľahostajne prijímala, čo sa ponúkalo. Zahrávala sa s ich priazňou, pretože si to mohla dovoliť. Odkedy vyhrala prestížnu súťaž krásy, mohla si vyberať, s kým bude tráviť večery. Šancu dostali len tí na úrovni, zväčša úspešní podnikatelia, len tí mali privilégium randiť so ženou jej kvalít. Stalo

sa priam železným pravidlom, že keď mladá žena získala povestnú korunu krásy, rozišla sa s dovtedajším frajerom – bežným smrteľníkom – a otvorila náruč skutočným džentlmenom, ktorí boli hodní jej výnimočnosti. Niektoré missky nemali šťastie a zaplietli sa s mafiánmi či so zbohatlíkmi pochybnej povesti, o ktorých sa neskôr verejnosť v médiách dozvedela, že skončili v base pre nelegálne obchody. Tomu sa Eliška chcela vyhnúť. Nebola hlúpa, vedela, ako si overiť informácie, a okrem toho sa spoliehala na svoju intuíciu.

Pre najkrajšie dievča na svete, hlásala cedulka pripevnená ku kytici. Žiadny podpis.

Eliška automaticky privoňala ku kvetom. Boli to frézie, to zistila už na prvý pohľad. Biele, žlté, fialové aj červené, naspodku decentne previazané žltou stuhou. Od koho asi sú?

Mechanicky zamierila k výt'ahu. Ešte nikdy sa nestalo, že by sa ctiteľ nepodpísal. Zrejme sa ozve neskôr, zauvažovala. A čo ak nie?

V hlave sa jej premietol zoznam mužov, s ktorými mala niečo rozrobené. Finančný žralok Tomáš, nekompromisný advokát Andrej, majiteľ kliniky plastickej chirurgie Dávid. Okrem toho udržiavala kontakty so zakladateľom novootvorenej siete fitnesscentier Michalom a niekoľkými poslancami. Dala si záležať na tom, aby sa muži vzájomne nepoznali. Bolo by vrcholne nepríjemné, keby sa o sebe dozvedeli a začali ju považovať za luxusnú štetku.

Nespávala so všetkými, aspoň nie pravidelne. Fyzický kontakt dopriala mužom podľa zásluh. Keď bol niekto veľmi štedrý a láskavý, neváhala s ním stráviť spoločný víkend v prepychovom hniezdočku ďaleko od civilizácie. Muži na úrovni boli diskrétni, nikto by sa neopovážil ohovoriť ju. Často to súviselo so skutočnosťou, že títo páni, s ktorými trávila čas, boli občas ženatí, alebo ak aj nie ženatí, aspoň zadaní, zasnúbení či inak viazaní. Jedno však platilo pre všetkých rovnako: nikto nepotreboval nežiaducu medializáciu vlastnej osoby, klebety či prepieranie v bulvári.

Eliška bola hráčka, vedela, že sa nesmie rozdať jedným smerom. Musí uvažovať strategicky a vyťažiť zo svojho aktuálneho postavenia maximum. Má dvadsať rokov, je mladá a žiaduca. O rok však príde nová miss, a po nej ďalšia a ďalšia. Konkurencia je silná, musí preto uvažovať rozumne. Bolo by hlúpe staviť všetko na jednu kartu. Iste, racionálne kamarátky z okolia jej radili, že má chytiť príležitosť do svojich rúk a zapracovať na modelingovej kariére. Sústrediť sa na medzinárodnú súťaž, ktorú má pred sebou, a následne sa uplatniť na svetových móloch v Miláne či Paríži. Nezaspať na vavrínoch, ale pracovať na sebe, získavať ponuky prestížnych značiek a módnych domov. To všetko jej bolo jasné. Dobře vedela, že výhra v miss je iba začiatok, ktorý jej otvorí dvere do sveta. Jej problém bol však celkom prozaický: modeling z duše neznášala. Predstava, že ju agentúra vyšle do zahraničia, kde bude musieť

čeliť zlomyseľnosti svojich ženských kolegyň, zúčasťňovať sa na kastingoch a foteniach, makat' na svojej postave a sústavne sa zdokonaľovať, jej nebola celkom po vôli. Práve naopak – tvrdá drina jej bola proti srsti. Navyše neovládala cudzie jazyky, ak nerátame lámanú angličtinu, s ktorou by si nanajvýš vypýtala kávu, aj to nie v nacionalistickom Paríži, kam smerovali tie najlepšie modelky. Oveľa príjemnejšie bolo získavať kontakty. Tak nazývala svoje avantúry s vplyvnými mužmi. Postupne by mohla začať podnikat', otvoriť si vlastnú módnú značku odevov či kabeliek, ako to urobilo veľa celebrit'. Rozprestierali sa pred ňou neobmedzené možnosti. Od súťaže krásy prešlo len pár mesiacov a zmluva s agentúrou ju zaväzovala k istej poslušnosti. Fotila pre rôzne magazíny a poskytovala rozhovory. Prvé miesto jej zabezpečilo hlavnú výhru – luxusný Mercedes, ktorý jej všetky ženy v okolí závideli. Nevedeli, že táto cena je len dočasná, po roku auto odovzdá spolu s korunou. Od sponzorov súťaže to bolo svinstvo. Navonok budili štedrý dojem, hlavná výhra však bola len bublinou. Eliška si povedala, že to nebude riešiť a bude žiť v prítomnosti. Skúsi využiť všetky šance, ako sa vhodne upratať, uloviť boháča, ktorý jej pomôže s investovaním, alebo sa v najlepšom prípade výhodne vydať.

Nezaháľala, pretože vedela, že takáto šanca sa naskytne len raz za život. Teraz alebo nikdy.

Kontakty nadväzovala na recepciách a spoločenských udalostiach. Najväčšie plody prinášali media-

lizované akcie, kde sa to hemžilo celebritami. Práve na nich sa zoznámila s množstvom zaujímavých mužov. Žiadny z nich však nebol taký ako ten francúzsky miliardár v jej sne. Zatiaľ nik to s ňou nemyslel vážne.

Pre najkrajšie dievča na svete.

Nenamietala, hoci do svetovej súťaže krásy ešte zostával necelý mesiac. Keby ju vyhrala, vystrelilo by ju to ku hviezdám. Bolo to však minimálne pravdepodobné. Šanca, že by sa umiestnila príliš vysoko, bola mizivá. Tieto súťaže sú hlavne o politike. Karty sú rozdane dávno predtým, než sa nejaká súťaž začne. To, čo diváci sledujú v televízii, je len jedno veľké divadlo. Pri predstave, že sa bude musieť trepať do Tokia, jej na tele naskakovala husia koža. Nečaká ju nič iné než tvrdá drina. Lenže vyhnúť sa tejto povinnosti nedá. Zaväzuje ju zmluva a vrodenná súťaživosť. Nikdy by si neodpustila, keby tam nešla. Celý život by si vyčítala, že to aspoň neskúsila. Stále by ju máta otázka: Čo ak...? Čo ak by nakoniec vyhrala? Raz predsa musia dať šancu aj malej krajine z bývalého sovietskeho bloku.

Napustila vodu do vázy a vložila do nej kyticu frézií. Stále jej vrtalo v hlave, kto ich poslal. Sama nechápala, prečo jej na tom záleží. Dostala už predsa hodnotnejšie dary, šperky, kabelky, jeden milenec jej dokonca takmer kúpil auto. Potom si to rozmyslel, lebo si uvedomil, že ju zmluva zaväzuje, aby sa vozila na vyhranom Mercedese. Snáď si ho udrží aj po roku a on jej auto kúpi neskôr.

Kvety dostávala často a pravidelne, hlavne pri osobnom stretnutí s mužmi. Kuriérom jej kyticu poslalo len zopár z nich, zato však vždy spoľahlivo vedela, od koho sú. Vždy to tam bolo napísané.

Ale dnes to bolo iné. Možno sa dotyčný zabudol predstaviť. A možno je to len nejaký bezvýznamný ctiteľ, ktorý sledoval súťaž v televízii. Nejaký bežný radový muž, ktorý pracuje vo fabrike alebo predáva súčiastky v autoservise. Alebo nejaký psychopat, ktorý sa do nej platonicky zaľúbil. Dozvie sa to vôbec niekedy?

Odfotila kyticu mobilom. Bol to nový iPhone s kvalitným fotoaparátom, jedna z početných cien v súťaži. Dostala ho spolu s hodinkami s ružovým kaučukovým remienkom. Dokonalá kombinácia.

Napadla jej bláznivá myšlienka. Zavesí fotografiu do storíčka na Instagrame s otázkou: *Kto mi kúpil tieto kvety? Možno sa dotyčný prihlási. Určite bude chcieť, aby vedela, že sú od neho.*

Lenže celý deň sa nikto neozval. Ba ani na druhý deň.

Eliška preto zariskovala. Napísala každému zo svojich aktuálnych milencov rovnakú správu: *Ďakujem za kvety. Ako si vedel, že zbožňujem vôňu frézií?*

Odpovede prichádzali postupne.

Finančník Tomáš napísal: *Sorry, zlato, ja kupujem červené ruže.*

Konzervatívec.

O hodinu prišla nechápavá odpoveď od advokáta: Kvety? O žiadnych neviem.

Dávid sa zasmial, že ak chce kvety, nemá problém priniesť jej ich osobne, a Michal sa vyjadril, že kvety dávajú len trochári, on je skôr na skutočné dary.

Poslanci sa nevyjadrili, vo všeobecnosti sú veľmi opatrní, čo sa písomnej komunikácie týka. Všetko, čo je čierne na bielom, sa dá použiť ako dôkaz a dôkazy nikto nepotrebuje, najmä nie v predvolebnom období.

Eliška sa nedozvedela nič a postupne na celú záležitosť zabudla. Do týždňa kytica zvädla, a tak ju vyhodila do smetí. Zostala jej po nej iba jedna kvalitná fotografia v iPhone a neosobná kartička: *Pre najkrajšie dievča na svete.*

2.

Marika pracovala v kvetinárstvach dlhé roky. Vystriedala niekoľko obchodov, v každom pobudla istý čas. Keď sa jej zdalo, že jej aranžérske umenie nadriadení nedokážu oceniť, neváhala a odišla ku konkurencii.

Florissimo bola jej nová práca. Nastúpila pred ne- celým mesiacom a zatiaľ sa jej tam páčilo. Nebolo to totiž tradičné kvetinárstvo: firma sa špecializo- vala na rýchly rozvoz kvetov. Zákazníci si objedná-

vali kvety telefonicky alebo cez internet, pričom si mohli vybrať zo širokej škály navrhnutých kytíc. Nemohlo sa tak stať, že by prišiel nejaký výmyselník bez vkusu a snažil sa ju nahovoriť, aby do kytice naaranžovala farebne a typovo neladiace kusy. Čím dlhšie vykonávala svoju prácu, tým bola presvedčenejšia o tom, že Slováci nemajú estetické cítenie. Korunu nevkusy spravidla nasadili požiadavkou na gýčovú mašľu, veľa asparágu alebo farebný celofán. Tí submisívnejší si občas nechali poradiť, tvrdohlavých však nemala šancu usmerniť.

Marika vyštudovala aranžérstvo na strednom odbornom učilišti ešte za socializmu. Odbor po troch rokoch ukončila záverečnou skúškou s výučným listom. Po škole nemala problém zamestnať sa – kvety sa budú predávať v každom období. Mama jej odjakživa hovorila, že remeslo má zlaté dno, a mala pravdu. Čo však podcenila, bol plat, ktorý sa za takúto prácu dostáva. Marika sa musela obracať, aby sa uživila, keďže však žila so svojou invalidnou matkou, aspoň nemusela riešiť hypotéku na bývanie. Nikdy sa nevydala ani nemala deti, preto jej skromný zárobok musel pokryť iba jej nemenej skromné potreby. Mama poberala invalidný a vdovský dôchodok. Otec jej navyše po smrti zanechal celoživotné úspory, finančne teda nebola na Mariku odkázaná. Život s mamou nebol jednoduchý, ale ani extrémne zložitý. Marika mala rada svoju rutinu. S mamou žili v staršom rodinnom dome v celkom lukratívnej časti Ružinova, čo bolo veľké šťastie. Hoci stavba

sama osebe postupne chátrala a nemala veľkú hodnotu, za pozemok by v prípade predaja zinkasovali nemalé peniaze. Lenže dom predávať neplánovali, kam by napokon išli? Staršie ružinovské byty mali od bezbariérových ďaleko, okrem toho by mama so sťahovaním nesúhlasila. V lete bola zvyknutá sedávať na lavičke pred domom a pozorovať susedov. Rozčuľoval ju večne štekajúci pes, ktorého si nedávno zaobstarali, ale aspoň mala čo riešiť. Keď ste na invalidnom dôchodku, zvyčajne sa vám veľa vzrušujúceho v živote nedeje.

Florissimo ponúkalo tridsať štandardných kytíc. Najhojnejšie zastúpenie mali ruže, ktoré sa u žien tešia najväčšej obľube. V tesnom závese za nimi sa predávali kytice z tulipánov, dovážané firmou z Holandska. Predávali sa tiež miešané kytice z ľalií, lúčnych kvetov a gerber. Ceny kytíc boli privysoké, čo súviselo s rýchlou dodacou lehotou, ktorú kvetinárstvo garantovalo.

„Ako si na tom?“ vyzvedala manažérka Žaneta.
„Stíhaš?“

Marika razantne pokývala hlavou: „Robím na Horúcej láske, potom mám na pláne Červené pukušenie a Box bielych ruží,“ vymenovala názvy podarúnkov, ktoré si zákazníci stihli od rána objednať.

„A kde je Marko?“ blýskala Žaneta očami po predajni. „Kuriéri sú od nepamäti moja smrť. Vždy ma dokážu rozčuľiť. Raz z nich dostanem infarkt!“

Marko mal dvadsaťpäť rokov a dochvílnosť nepatrila medzi jeho silné stránky. Pri práci, ktorá si

vyžaduje dobrý časový manažment, to bolo trochu paradoxné, zatiaľ ho však nevyhodili.

„Veď má ešte čas,“ zastávala sa ho Marika. „Tieto budem viazať minimálne hodinu.“

Žaneta sa upokojila, oprela sa o pult a popíjala svoje ranné kapučíno. Vzadu v kuchynke stojí moderný kávovar, ktorý dokáže stlačením jedného tlačidla vyrobiť kávu ako z kaviarne. Je to asi jediný zamestnanecký benefit, okrem neho neexistujú žiadne prémie, žiadny trinásty plat. Marike to neprekážalo, na novodobé výmysly nebola zvyknutá. Aranžérstvo kvetín ju bavilo, okrem toho si užívala svoju novú pozíciu, ktorú jej pri nástupe do Florissimo zapísali do pracovnej zmluvy. Nebola viac aranžérka, ale floristka.

Rozdiel medzi týmito dvoma pozíciami jej bol vysvetlený už na pohovore. Florista nie je obyčajný kvetinár, hoci obaja viažu i aranžujú kvety. Florista je vizionár, futurista, ten, čo je vždy o krok vpred. Je to kreatívna funkcia, ktorej nositeľ musí mať vyvinutý zmysel pre estetiku a inovácie. Florista vníma tvar, štruktúru a textúru rastlín, hru svetiel a tieňov, akoby nešlo o rastliny, ale umelecké diela. Ako keď maliar maľuje obraz, alebo keď sochár modeluje sochu.

Keď Marika počúvala, čo jej na prijímacom pohovore vykladá Žaneta spolu s majiteľom firmy, vôbec si nebola istá, či je vhodnou kandidátkou na novootvorenú pozíciu. Aranžovať kvety vedela, ale

že by mala bohatú fantáziu a priestorovú predstavivosť, o tom by sa dalo polemizovať.

Marika mala päťdesiatšedem rokov a nevelké sebavedomie. Nikdy sa necítila pekná a ani múdra. V škole sa učila prinajlepšom na trojky a na učňovke jej tiež extra na výsledkoch nezáležalo. Chcela len nejako preliezť a ukončiť to trojročné trápenie. Dorobiť si maturitu by jej ani vo sne nenapadlo. Ani v súkromnom živote nemala priveľké ašpirácie. Po deťoch netúžila, muži sa jej skôr vyhýbali. Raz na strednej chodila so spolužiakom, ale neskončilo sa to dobre. Prebrala jej ho Miša, atraktívnejšia pseudokamarátka, ktorá sa vyučila za kaderníčku. Odvtedy by kontakty s mužmi spočítala na prstoch jednej ruky. Nechýbalo jej to. Mala svoju prácu a mamu, o ktorú sa starala. A v neposlednom rade tri mačky, ktoré zachránila z ulice. To boli jej skutočné deti, ktoré by nevymenila za nič na svete.

Vo dverách predajne sa zjavil kuriér Marko.

„Meškáš!“ vybrechla naňho Žaneta.

Marko ľahostajne mykol plecom: „Veď ešte nemám nachystané kytice.“

„Už to nebude dlho trvať,“ ubezpečila ho Marika zahanbene. Akosi sa zamyslela a vtedy jej práca nešla až tak od ruky. Zručnými pohybmi ukladala biele ruže pekne jednu vedľa druhej do boxu. Na záver jej ostalo napísať venovania. Žaneta, ktorá prijímala objednávky, jej ich zaznačila do poznámkového zošita. Písanie kartičiek Marika milovala. Boli na nich